

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ

ΕΟΤ Επανομής

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:

ELBW109029024

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:

Ελλάδα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ –

ΘΡΑΚΗΣ

Περιφέρεια ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Περιφερειακή Ενότητα ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Δήμος Θερμαϊκού

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή ΕΟΤ Επανομής είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 31η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

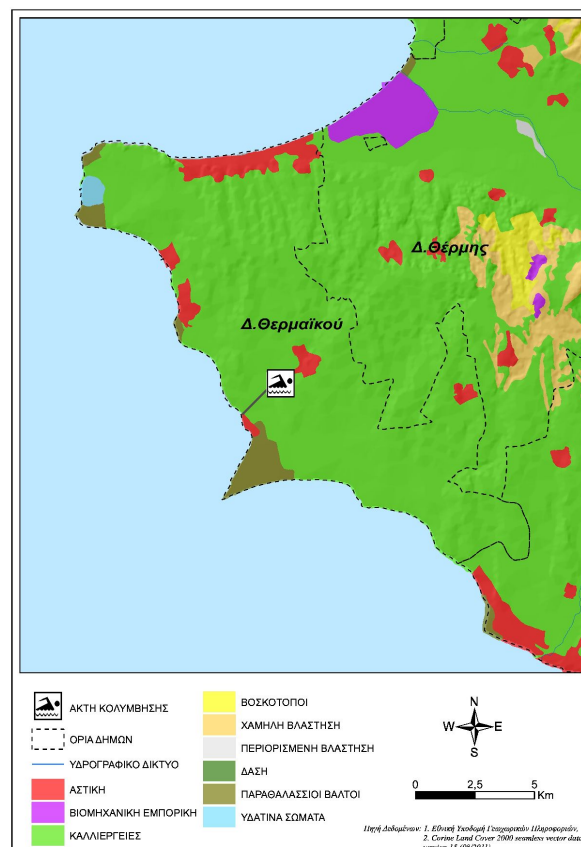
Περιγραφή Ακτής

Η παραλία ΕΟΤ Επανομής ανήκει στα ανατολικά παράλια του εσωτερικού τμήματος του Θερμαϊκού Κόλπου. Η ακτή είναι τμήμα ενός ευρύτερου ανοιχτού όρμου που εκτείνεται βόρεια του ακρωτηρίου Επανομής και έχει συνολικό μήκος περίπου ίσο με 8.500 μέτρα. Η παραλία έχει μήκος 1.400 μέτρα, μέσο πλάτος 10 μέτρα και νοτιοδυτικό προσανατολισμό. Η παράκτια ζώνη είναι μερικής τροποποιημένη, επειδή το βορειοδυτικό άκρο της ακτής συμπίπτει με το μόλο των λιμενικών εγκαταστάσεων της Επανομής. Το χερσαίο τμήμα της ακτής είναι αμμώδες με πυκνή ψηλή βλάστηση. Ο θαλάσσιος πυθμένας είναι αμμώδης με ήπια κλίση, αφού η ισοβαθής των 5 μέτρων απαντάται σε απόσταση της τάξης των 80 μέτρων από την ακτή. Επιπρόσθετα, σε αυτόν απαντώνται λειμώνες θαλάσσιων φανερόγαμων μεγάλης πυκνότητας και έκτασης. Τέλος, τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα μέτρα είναι αβαθή. Η παραλία δεν είναι οργανωμένη και ως εκ τούτου στερείται των ανάλογων υποδομών. Παρ' όλα αυτά, οι λουόμενοι εξυπηρετούνται από εμπορικά καταστήματα και αναψυκτήρια που λειτουργούν κυρίως στο βορειοδυτικό τμήμα της παραλίας. Στο νοτιοανατολικό τμήμα της ακτής εντοπίζονται οι εγκαταστάσεις χώρου τουριστικής κατασκήνωσης δυναμικότητας 1.100 ατόμων, ο οποίος όμως βρίσκεται σε αδράνεια. Η ακτή χρησιμοποιείται κατεξοχήν για κολύμβηση με το μέγιστο αριθμό λουομένων να εκτιμάται σε 700 άτομα. Σημειώνεται πως η περιοχή είναι προσβάσιμη οδικώς αποκλειστικά με ιδιωτικά μέσα μεταφοράς. Στα βορειοδυτικά η άμεση περιοχή γύρω από την παραλία έχει οικιστική και παραθεριστική χρήση. Η δόμηση στο εν λόγω τμήμα είναι ασυνεχής, αφού εκτός των οικιών εντοπίζονται συμπλέγματα γεωργικών καλλιεργειών. Στα νοτιοανατολικά η άμεση περιοχή καλύπτεται εξολοκλήρου από τις εγκαταστάσεις της κατασκήνωσης που προαναφέρθηκε. Κατά συνέπεια, υπάρχει πολύ περιορισμένη δόμηση και πυκνή βλάστηση.

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Η ευρύτερη περιοχή έχει κυρίως αγροτική χρήση και καλύπτεται από αρόσιμες εκτάσεις και συμπλέγματα γεωργικών καλλιεργειών. Περιορισμένα τμήματα εδάφους της ευρύτερης

περιοχής έχουν αστική χρήση.

Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Σύστημα Κεντρική Μακεδονία (ΕΛ10), στην Λεκάνη Απορροής Ποταμού Χαλκιδικής (ΕΛ1005) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα «Έσω Θερμαϊκός Κόλπος - Ν.Μηχανιώνα» (ΕΛ1005C0010N), του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως «Μέτρια», με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε στην 1η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και την αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) (ΦΕΚ Β 4675/29.12.2017). Η ακτή εντάσσεται στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα του Έξω Θερμαϊκού κόλπου - Καλλικράτεια (ΕΛ001000010008N) Στο Υδατικό Σύστημα αντιστοιχεί σταθμός εποπτικής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στην περιοχή δεν εντοπίστηκαν άλλα υδατίνα σώματα αναγνωρισμένα στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60 που να επηρεάζουν την ακτή.

Ποιότητα κολυμβητικών υδάτων

Η παραλία ΕΟΤ Επανομής αναγνωρίστηκε ως ακτή κολύμβησης το έτος 1990 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία πραγματοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/ΕΚ και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 458mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 179,1mm και 0mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Μικρών, έτη 1962-2002). Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βορειοανατολική, ακολουθούμενη από ανατολική, δυτική και βορειοδυτική με μικρή ή μέση ένταση (Ε.Μ.Υ. έτος 1956). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 23°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά το μήνα Ιούλιο και να είναι της τάξης των 29°C(Ε.Μ.Υ. έτη 1959-2004).

Λόγω προσανατολισμού η ακτή είναι εκτεθειμένη μόνο σε δυτικούς και βορειοδυτικούς ανέμους. Η μικρή ή μέση ένταση με την οποία πνέουν συνήθως οι εν λόγω άνεμοι οδηγεί στο συμπέρασμα πως σπάνια επί της ακτής αναμένεται εμφάνιση αξιόλογου κυματισμού. Η στάθμη της θάλασσας δεν παρουσιάζει σημαντικές αυξομειώσεις λόγω παλίρροιας, ενώ το θαλάσσιο ρεύμα που πλέει με βορειοδυτική ή νοτιοανατολική κατεύθυνση έχει μικρή ένταση.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Ο οικισμός ανάντη της ακτής δε διαθέτει αποχετευτικό δίκτυο και εξυπηρετείται στο σύνολό του μέσω ιδιωτικών συστημάτων αποχέτευσης. Αν και η παρουσία των συστημάτων αυτών αποτελεί δυνητική πηγή εισροής μικροβιακού φορτίου στη θάλασσα, λόγω της μικρής έκτασης του οικισμού, η πιθανή επιβάρυνση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων εκτιμάται ως ιδιαίτερα περιορισμένη.

Λιμάνια/Μαρίνες

Στο βόρειο άκρο της ακτής λειτουργεί το αλιευτικό καταφύγιο της Επανομής. Οι απορρίψεις των σκαφών που προσεγγίζουν την παραλία και περιλαμβάνουν αστικά απόβλητα και απορρίμματα, καθώς επίσης και η πιθανή διαρροή πετρελαίου από σκάφη με ελλιπή συντήρηση αποτελούν δυνητικές πηγές ρύπανσης.

Εκβολές ποταμών, ρεμάτων-εκβάλλοντες αγωγοί

Στο μέσο περίπου της ακτής εντοπίζεται η εκβολή ενός ρέματος. Το ρέμα είναι συνεχούς ροής και δυνητικώς μεταφέρει ρυπαντικό φορτίο από την ευρύτερη περιοχή η οποία χαρακτηρίζεται από έντονη αγροτική δραστηριότητα. Το μεταφερόμενο φορτίο ενδέχεται να περιλαμβάνει αυξημένες συγκεντρώσεις θρεπτικών (κυρίως νιτρικών και φωσφορικών αλάτων) που προέρχονται από τα λιπάσματα και αυξημένες συγκεντρώσεις άλλων επικίνδυνων ουσιών που περιέχονται στα φυτοφάρμακα που εφαρμόζονται στις καλλιέργειες.

Λοιπές πηγές

Στην παραλία επιτρέπονται τα κατοικίδια ζώα, ο αριθμός και η συχνότητα παρουσίας των οποίων δεν εκτιμάται ότι μπορεί να επιβαρύνει την ακτή.

Αποτελέσματα επιτόπιας επίσκεψης

Κατά την επί τόπου επίσκεψη στην παραλία δεν εντοπίστηκε ύπαρξη πίσσας ή λαδιών. Στο χερσαίο τμήμα της ακτής παρατηρήθηκαν στερεά απορρίμματα αστικής προέλευσης. Γενικώς, τα ύδατα κολύμβησης ήταν θολά, ενώ υπήρχαν αρκετά σημεία στα οποία παρατηρήθηκε περιορισμένη συγκέντρωση επιφανειοδραστικών ουσιών (αφροί). Τέλος, σημειώνεται πως εντοπίστηκαν δύο ανενεργοί αγωγοί που κατέληγαν στην ακτή προερχόμενοι από το χώρο τουριστικής κατασκήνωσης.

Ευτροφισμός

Τα ύδατα κολύμβησης ανήκουν στον Εσωτερικό Θερμαϊκό Κόλπο και κατά συνέπεια επηρεάζονται από την απορροφή ρυπαντικών φορτίων των κύριων θρεπτικών συστατικών αζώτου και φωσφόρου, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλγών και ευνοούν την εξέλιξη ευτροφικών φαινομένων. Για τον ευρύτερο Εσωτερικό Θερμαϊκό Κόλπο οι κυριότερες πηγές θρεπτικών είναι οι εκβολές των ποταμών Αλιάκμονας, Αξιός, Λουδίας και Γαλλικός εξαιτίας της έντονης γεωργικής δραστηριότητας που παρατηρείται στις λεκάνες απορροής τους. Επιπλέον πηγές ρύπανσης είναι οι χείμαρροι Δενδροποτάμου και Ανθεμούνα, οι οποίοι μεταφέρουν αστικά και βιομηχανικά λύματα, επεξεργασμένα και μη. Τέλος, ο Εσωτερικός Θερμαϊκός Κόλπος αποτελεί τον αποδέκτη τεσσάρων ΕΕΛ (Θεσσαλονίκης, "Αίνεια", Θέρμης και της Βιομηχανικής Περιοχής Θεσσαλονίκης). Αν και οι επικρατούντες βόρειοι άνεμοι οδηγούν το επιφανειακά επιβαρυνόμενο στρώμα των υδάτων προς την ανοιχτή θάλασσα, η θέση της ακτής εντός του κλειστού εσωτερικού Θερμαϊκού κόλπου σε συνδυασμό με το μικρό βάθος των υδάτων διαμορφώνουν ευνοϊκές συνθήκες για την εμφάνιση του φαινομένου του ευτροφισμού. Στην περιοχή έχουν καταγραφεί συστηματικά στο παρελθόν περιστατικά ραγδαίας ανάπτυξης αλγών και φυτοπλαγκτόν, ενώ κυρίως τη θερινή και φθινοπωρινή περίοδο, εμφανίζεται στον εσωτερικό Θερμαϊκό Κόλπο το φαινόμενο της ερυθράς παλίρροιας. Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται υψηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στο θαλάσσιο πυθμένα της ακτής.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των ανέμων και της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και επομένως δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από απορροές ομβρίων ή μεταφορά ρύπων λόγω ισχυρών ανέμων.

Μέτρα αντιμετώπισης

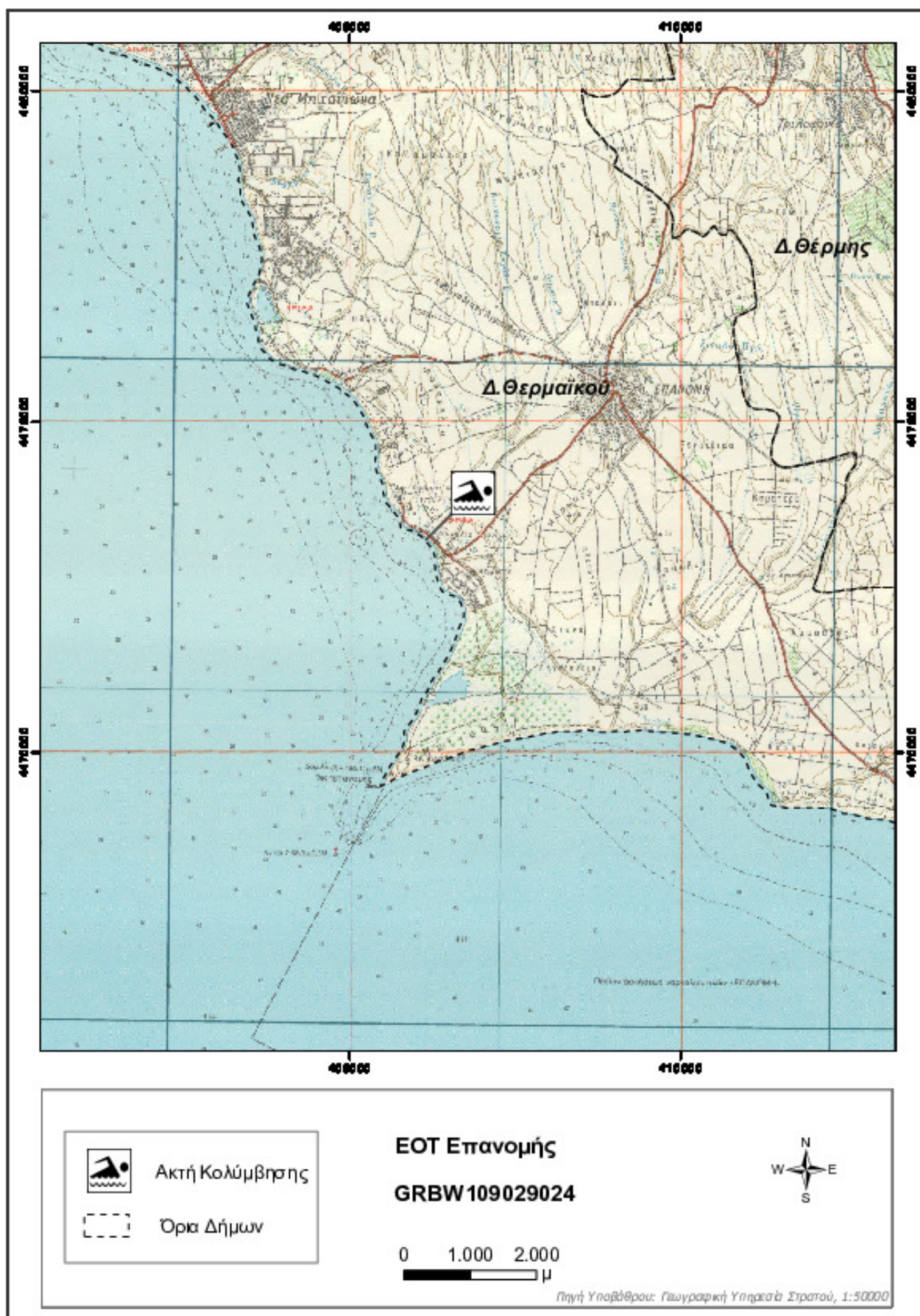
Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έκτακτης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Θερμαϊκού. Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την

Εξάλειψη του φαινομένου

Η αντιμετώπιση του φαινομένου του ευτροφισμού σχετίζεται με τη λήψη μέτρων που έχουν κύριο στόχο τη μείωση των φορτίων θρεπτικών που απορρέουν στον εσωτερικό Θερμαϊκό Κόλπο. Τα μέτρα αφορούν αφενός μεν τη μείωση των εφαρμοζόμενων ποσοτήτων λιπασμάτων στις επιδρούσες λεκάνες απορροής και την εφαρμογή των αρχών του κώδικα ορθής γεωργικής πρακτικής, αφετέρου δε την αποφυγή χρήσης απορροφητικών βόθρων και την υιοθέτηση της κατασκευής κατάλληλων μεμονωμένων συστημάτων αποχέτευσης λυμάτων σε περιοχές που δεν εξυπηρετούνται από αποχετευτικό δίκτυο και κεντρική εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων. Σε κάθε περίπτωση θα ακολουθηθούν τα οριζόμενα στην ΚΥΑ οικ. 16175/824/2006 που περιέχει το Πρόγραμμα Δράσης για την αντιμετώπιση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης από το Πεδίο Θεσσαλονίκης - Πέλλας - Ημαθίας. Αναφορικά με τη διαχείριση των αστικών λυμάτων της ευρύτερης περιοχής, είναι σκόπιμο να διερευνηθεί η εφαρμογή κατάλληλων ιδιωτικών συστημάτων ή συστημάτων επεξεργασίας μικρής κλίμακας τα οποία προσφέρουν προστασία του υπόγειου υδροφορέα και συνεπαγόμενα της θαλάσσιας περιοχής από εισροές ρυπαντικού φορτίου. Σχετικά με τη λειτουργία των λιμενικών εγκαταστάσεων συνίσταται η ορθή περιβαλλοντική διαχείριση των αποβλήτων των σκαφών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών, των μόνιμων αγκυροβολίων και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή

Δήμος ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ

Μεγάλου Αλεξάνδρου 2, Τ.Κ.
57019, Περαία - Θεσσαλονίκη
Τηλέφωνο: 23923-30000
Fax: 23920-22222
www.thermaikos.gr
info@thermaikos.gr

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης

Δ/νση Υδάτων Κεντρικής Μακεδονίας

Λεωφόρος Γεωργικής Σχολής 46, 55134 Καλαμαριά Θεσσαλονίκη
Τηλέφωνο: : 2313 309219
Fax: 2310 424160
<http://kmakedonia.dasi-ydata.gr/4portal/index.php>

Αρμόδια Υγειονομική

Υπηρεσία

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
**Δ/ΝΣΗ ΥΓ. ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΕΡΙΒ.
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**
Μοναστηρίου 16, 54012
Θεσσαλονίκη
Τηλέφωνο: 2313330886-90

Αρμόδια Κρατική Αρχή

ΥΠΕΝ

Γενική Γραμματεία Φυσικού

Περιβάλλοντος και Υδάτων

Λεωφόρος Μεσογείων 119, Αθήνα,
Τηλέφωνο: 2131513849, 850, 852
www.ypen.gov.gr
ggenvr@ypen.gr
info@ypen.gov.gr

Έκδοση Ταυτότητας

Ημερομηνία

Επόμενη αναθεώρηση

R3

Μάιος 2015

Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/bwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: www.ypen.gov.gr

Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης: bathingwaterprofiles.gr/

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού: www.culture.gov.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.): www.emy.gr

Περιοχές δικτύου Natura 2000: www.ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/diktyo-natura-2000/

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.blueflag.gr

ΕΟΤ: gnto.gov.gr

Περιφέρεια ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ: <http://www.pkm.gov.gr/>

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr